

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt I. Quanam ratione acciderit, vt homo incurreret sub diaboli
tyrannide seruitutem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

DE
CHRISTIANA
LIBERTATE
LIBER SECUNDVS.

PROOEMIVM.

Sr inter cætera humanæ conditionis mala etiam hoc ludibrium, vt ad nomina expauescat, res ipsas amet ac sequatur. Quod ne pluribus prosequamur exemplis, vt emur eo quod nostri instituti propriū est. Diaboli nomen quis non execratur? quis interrogatus, dicat ei se velle seruire? captiuitatis eius vincula & tetros carceres quis non reformidet? Nec pauci tamē sunt, qui hæc nomina cùm fugiant atque oderint, rebus implicati vltro teneantur. Hoc eo fit, quod in re ipsa quanta pernities insit, quantumque horrendæ infelicitatis, non penitus introspiciant. Quod vt facere possint, hoc secundobillo adiumentum aliquod doctrinæ salutaris conferre propositum est. Præsertim cùm hoc iam explicandæ materiæ, quam ingressi sumus, luculentior ac distinguitior quidam ordo poscere videatur.

CAPVT I.

Quanam ratione acciderit, vt homo incurreret sub diaboli tyrannide seruitutem.

VONIAM igitur diabolo contra Domini præceptum suggestenti, cessit homo ad peccatum perpetrandum, cùm esset sapientissimo fortissimoque facilimū repugnare: idcirco incurrit hanc quoque suo merito seruitutem, vt ab eo qui vicerat,

erat, captiuus teneretur ac possideretur: eundemque
vt naturæ gradu potiorem habebat, ita principem ha-
bere, imò tyrannum saeuissimum pati cogeretur: qui
perditus, quos posset perderet, atque in suppliciis se
gauderet habere consortē. Ex quo illa sunt apud Isaiā:

Quia hæc dicit Dominus Deus; In Ægyptum descen- *Isaiā 42:1*
dit populus meus in principio, vt colonus esset ibi: &
Assur absque vlla causa calumniatus est eum. Et nunc
quid mihi est? hæc dicit Dominus, quoniam ablatus
est populus meus gratis, dominatores eius iniquè agūr,
dicit Dominus, & iugiter tota die nomen meum blas-
phematur. Quis enim Assur ille est, nisi diabolus se-
culi princeps? qui primus apostasiam molitus, & con-
tumaci superbia aduersus proprium elatus cōditorem,
homines pati non potuit beatam in Paradiso vitam
agere, colereque tranquillissimis animis iustitiam, &
officia sequi atque oblectamenta virtutum. Itaque in-
uidiæ morbo concepto, dolis hominem aggressus, qua-
se ambitione sciebat corruisse, eādem instillata sub-
uertit: subuersum autem addictumque sibi, per con-
tumeliam & impotentem superbiam, toto in genere
velut calcibus protrivit. Non enim hominis ex ambi-
tione profecta præuaricatio, institutum semel opere
creationis ordinem (quo superiorem esse diximus na-
turam angelicam) potuit perturbare: meritoque iam
prostratus homuncio, grauem adeò patitur illius do-
minationem, cui, relicto vero Domino, sponte se ven-
didit. Etenim seruitus hæc nō institutio, sed iudicium
est Dei: quo fraus versipellis inimici facta est homini
malè credulo, iustissima pœna peccati. Et gratis qui-
dem abactum in seruitute est genus humanum, id est,
immerito, & sine causa, ex parte tyrani sauietis. Quid
enim in diabolū homo peccauerat, vt ab illo indignis
adeò modis pessundaretur? aut quanam ille affectus
fuisset iniuria, si is quem ceperat, ei negaretur? vnde
per

S. 229.

per mediatorem erexit diabolo, inquit Prosper,
*iniquitate sua victo, non quod habebat proprium, sed
 quod rapuerat alienum: atque auferendo que de magna
 eius domo perierant, non furtum Christus fecit, sed
 furtum recepit.* Diuus etiam Irenaeus libro quinto, Ca-
 ptius, inquit, ductus est iuste qui hominem iniuste
 captiuum duxerat. At hominis ex parte, posteaquam
 diabolo consensisset, non defuit quamobrem hanc tam
 diram vilemque iure pateretur seruitutem. Quam ob
 causam dixisse opinor Augustinum, & illud appesum
 fuisse aequitatis examine, ut nec ipsius diaboli potestati
 negaretur homo, quem sibi male suadendo subiecerat.
 Iniquum enim erat, inquit, ut ei quem ceperat, non
 dominaretur. Nimur quia meritum eius malis, qui-
 bus Deo sese subtraxerat, cognita sub iusto iudice mi-
 nimè redderetur pena, nisi diabolo, cui consenserat,
 traderetur. Idcirco & beatus Ambrosius de diabolo
 & angelis eius verba faciens, Isti, inquit, principes in-
 terdum gratis persequuntur; interdum non gratis. Gra-
 tis persequuntur apud quem nihil suum inueniunt, &
 eum subiugare contendunt. Non gratis persequuntur
 eum qui se eorum dederit potestati, & in possessionem
 seculi totus intrauerit. In suos enim iure sibi domina-
 tum vendicant, atque ab his mercede iniquitatis effla-
 gitant. Sic Ambrosius in Psalm. 118. Quadam itaque
 iustitia Dei in potestatem diaboli traditum est genus
 humanum, peccato primi hominis in omnes nascentes
 originaliter transeunte, parentumque primorum
 debito vniuersos obligante posteros.

C A P Y T . II.

*Quales in homines diabolus sine dominationis
 potestatem exerceat.*

QVÆ quidem traditio in libro Genesios signifi-
 cata esse videtur: ubi cum serpenti dictum esset,
 Terram inaducabis, homini dictum est, Terra es, & in
 terram